ISSN 2518-1467 (Online),
ISSN 1991-3494 (Print)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ

Х А Б А Р Ш Ы С Ы

ВЕСТНИК

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

THE BULLETIN

OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

1944 ЖЫЛДАН ШЫҒА БАСТАҒАН
ИЗДАЕТСЯ С 1944 ГОДА
PUBLISHED SINCE 1944

6

АЛМАТЫ
АЛМАТЫ
ALMATY

2017

NOVEMBER
НОЯБРЬ
ҚАРАША

Б а с р е д а к т о р ы

х. ғ. д., проф., ҚР ҰҒА академигі

М. Ж. Жұрынов

Р е д а к ц и я а л қ а с ы:

Абиев Р.Ш. проф. (Ресей)
Абишев М.Е. проф., корр.-мүшесі (Қазақстан)
Аврамов К.В. проф. (Украина)
Аппель Юрген проф. (Германия)
Баймұқанов Д.А. проф., корр.-мүшесі (Қазақстан)
Байпақов К.М. проф., академик (Қазақстан)
Байтулин И.О. проф., академик (Қазақстан)
Банас Иозеф проф. (Польша)
Берсимбаев Р.И. проф., академик (Қазақстан)
Велихов Е.П. проф., РҒА академигі (Ресей)
Гашимзаде Ф. проф., академик (Әзірбайжан)
Гончарук В.В. проф., академик (Украина)
Давлетов А.Е. проф., корр.-мүшесі (Қазақстан)
Джрбашян Р.Т. проф., академик (Армения)
Қалимолдаев М.Н. проф., академик (Қазақстан), бас ред. орынбасары
Лаверов Н.П. проф., академик РАН (Россия)
Лупашку Ф. проф., корр.-мүшесі (Молдова)
Мохд Хасан Селамат проф. (Малайзия)
Мырхалықов Ж.У. проф., академик (Қазақстан)
Новак Изабелла проф. (Польша)
Огарь Н.П. проф., корр.-мүшесі (Қазақстан)
Полещук О.Х. проф. (Ресей)
Поняев А.И. проф. (Ресей)
Сагиян А.С. проф., академик (Армения)
Сатубалдин С.С. проф., академик (Қазақстан)
Таткеева Г.Г. проф., корр.-мүшесі (Қазақстан)
Умбетаев И. проф., академик (Қазақстан)
Хрипунов Г.С. проф. (Украина)
Юлдашбаев Ю.А. проф., РҒА корр-мүшесі (Ресей)
Якубова М.М. проф., академик (Тәжікстан)

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Хабаршысы».
ISSN 2518-1467 (Online),
ISSN 1991-3494 (Print)
Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы»РҚБ (Алматы қ.)
Қазақстан республикасының Мәдениет пен ақпарат министрлігінің Ақпарат және мұрағат комитетінде 01.06.2006 ж. берілген **№5551-Ж** мерзімдік басылым тіркеуіне қойылу туралы куәлік

Мерзімділігі: жылына 6 рет.
Тиражы: 2000 дана.

Редакцияның мекенжайы: 050010, Алматы қ., Шевченко көш., 28, 219 бөл., 220, тел.: 272-13-19, 272-13-18,
www: nauka-nanrk.kz, bulletin-science.kz

© Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы, 2017

Типографияның мекенжайы: «Аруна» ЖК, Алматы қ., Муратбаева көш., 75.

Главный редактор

д. х. н., проф. академик НАН РК

М. Ж. Журинов

Редакционная коллегия:

Абиев Р.Ш. проф. (Россия)
Абишев М.Е. проф., член-корр. (Казахстан)
Аврамов К.В. проф. (Украина)
Аппель Юрген проф. (Германия)
Баймуканов Д.А. проф., чл.-корр. (Казахстан)
Байпаков К.М. проф., академик (Казахстан)
Байтулин И.О. проф., академик (Казахстан)
Банас Иозеф проф. (Польша)
Берсимбаев Р.И. проф., академик (Казахстан)
Велихов Е.П. проф., академик РАН (Россия)
Гашимзаде Ф. проф., академик (Азербайджан)
Гончарук В.В. проф., академик (Украина)
Давлетов А.Е. проф., чл.-корр. (Казахстан)
Джрбашян Р.Т. проф., академик (Армения)
Калимолдаев М.Н. академик (Казахстан), зам. гл. ред.
Лаверов Н.П. проф., академик РАН (Россия)
Лупашку Ф. проф., чл.-корр. (Молдова)
Мохд Хасан Селамат проф. (Малайзия)
Мырхалыков Ж.У. проф., академик (Казахстан)
Новак Изабелла проф. (Польша)
Огарь Н.П. проф., чл.-корр. (Казахстан)
Полещук О.Х. проф. (Россия)
Поняев А.И. проф. (Россия)
Сагиян А.С. проф., академик (Армения)
Сатубалдин С.С. проф., академик (Казахстан)
Таткеева Г.Г. проф., чл.-корр. (Казахстан)
Умбетаев И. проф., академик (Казахстан)
Хрипунов Г.С. проф. (Украина)
Юлдашбаев Ю.А. проф., член-корр. РАН (Россия)
Якубова М.М. проф., академик (Таджикистан)

«Вестник Национальной академии наук Республики Казахстан».
ISSN 2518-1467 (Online),
ISSN 1991-3494 (Print)
Собственник: РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы)
Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации и архивов Министерства культуры и информации Республики Казахстан **№5551-Ж**, выданное 01.06.2006 г.

Периодичность: 6 раз в год
Тираж: 2000 экземпляров

Адрес редакции: 050010, г. Алматы, ул. Шевченко, 28, ком. 219, 220, тел. 272-13-19, 272-13-18.
www: nauka-nanrk.kz, bulletin-science.kz

© Национальная академия наук Республики Казахстан, 2017

Адрес типографии: ИП «Аруна», г. Алматы, ул. Муратбаева, 75

E d i t o r i n c h i e f

doctor of chemistry, professor, academician of NAS RK

M. Zh. Zhurinov

E d i t o r i a l b o a r d:

Abiyev R.Sh. prof. (Russia)
Abishev M.Ye. prof., corr. member. (Kazakhstan)
Avramov K.V. prof. (Ukraine)
Appel Jurgen, prof. (Germany)
Baimukanov D.A. prof., corr. member. (Kazakhstan)
Baipakov K.M. prof., academician (Kazakhstan)
Baitullin I.O. prof., academician (Kazakhstan)
Joseph Banas, prof. (Poland)
Bersimbayev R.I. prof., academician (Kazakhstan)
Velikhov Ye.P. prof., academician of RAS (Russia)
Gashimzade F. prof., academician (Azerbaijan)
Goncharuk V.V. prof., academician (Ukraine)
Davletov A.Ye. prof., corr. member. (Kazakhstan)
Dzhrbashian R.T. prof., academician (Armenia)
Kalimoldayev M.N. prof., academician (Kazakhstan), deputy editor in chief
Laverov N.P. prof., academician of RAS (Russia)
Lupashku F. prof., corr. member. (Moldova)
Mohd Hassan Selamat, prof. (Malaysia)
Myrkhalykov Zh.U. prof., academician (Kazakhstan)
Nowak Isabella, prof. (Poland)
Ogar N.P. prof., corr. member. (Kazakhstan)
Poleshchuk O.Kh. prof. (Russia)
Ponyaev A.I. prof. (Russia)
Sagiyan A.S. prof., academician (Armenia)
Satubaldin S.S. prof., academician (Kazakhstan)
Tatkeyeva G.G. prof., corr. member. (Kazakhstan)
Umbetayev I. prof., academician (Kazakhstan)
Khripunov G.S. prof. (Ukraine)
Yuldashbayev Y.A., prof. corresponding member of RAS (Russia)
Yakubova M.M. prof., academician (Tadjikistan)

Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.
ISSN 2518-1467 (Online),
ISSN 1991-3494 (Print)
Owner: RPA "National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan" (Almaty)
The certificate of registration of a periodic printed publication in the Committee of Information and Archives of the Ministry of Culture and Information of the Republic of Kazakhstan N 5551-Ж, issued 01.06.2006

Periodicity: 6 times a year
Circulation: 2000 copies

Editorial address: 28, Shevchenko str., of. 219, 220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19, 272-13-18, http://nauka-nanrk.kz /, http://bulletin-science.kz

---

© National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 2017

Address of printing house: ST "Aruna", 75, Muratbayev str, Almaty

BULLETIN OF NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
ISSN 1991-3494
Volume 6, Number 370 (2017), 196 – 201

P. K. Sabirova[1], Zh. K. Bisembyeva[1], A. R.Tazhidenova[1], A. Zh. Zhunusova[2]

[1]Atyrau State University. H. Dosmukhamedova, Kazakhstan,
[2]Eurasian National University named after L. N. Gumilev, Astana, Kazakhstan.
E-mail: associirovan@gmail.com

COMPETITIVENESS OF SMALL AND MEDIUM BUSINESS

Abstract. The article is devoted to the development of small and medium business of Kazakhstan in modern conditions. It examines the state of development of small and medium-sized businesses in Kazakhstan, noted the main obstacles to business development in Kazakhstan. Based on data from the World Bank, the Statistics Agency of the Republic of Kazakhstan and EU statistical data, the problems of development and competitiveness of Kazakhstani SMEs have been identified and analyzed. The results showed such major problems that impede business in Kazakhstan as corruption, high tax rates, availability of financial resources, shadow sector, licensing and licensing procedures, as well as unskilled labor.

Key words: strategy, business, small and medium business, Republic of Kazakhstan, innovation, business entities.

УДК 334.012.6(574)

Р. К. Сабирова[1], Ж. К. Бисембиева[1], А. Р. Тажиденова[1], А. Ж.Жунусова[2]

[1]Атырауский государственный университет им. Х. Досмухамедова, Казахстан,
[2]Евразийский национальный университет им. Л. Н. Гумилева, Астана, Казахстан

ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА БИЗНЕСТІҢ БӘСЕКЕГЕ ҚАБІЛЕТТІЛІГІ

Аннотация. Мақала Қазақстанның шағын және орта бизнесінің қазіргі жағдайында дамуына арналған. Қазақстанда шағын және орта бизнестің даму жағдайын қарастырады, Қазақстанда бизнесті дамытудың негізгі кедергілерін атап өтті. Дүниежүзілік банктің, ҚР статистика жөніндегі агенттігінің және ЕО статистикалық деректерінің деректері бойынша қазақстандық ШОБ дамыту және бәсекеге қабілеттілігі мәселелері анықталды және талданды. Алынған нәтижелер Қазақстандағы бизнеске сыбайлас жемқорлық, жоғары салық ставкалары, қаржы ресурстарының қолжетімділігі, көлеңкелі сектор, лицензиялау және рұқсат беру процедуралары, сондай-ақ біліктілігі төмен жұмыс күші сияқты маңызды проблемаларды көрсетті.

Түйін сөздер: стратегиялар, бизнес, шағын және орта бизнес, Қазақстан Республикасы, инновациялар, кәсіпкерлік субъектілері.

Кіріспе. Стратегия бизнес жүргізушілердің мақсатына жету үшін арналған әрекеттердің біріктірілген үлгісі. Стратегия – қойылған мақсаттарға жетуді қамтамасыз ететін басқарушылық шешімдердің өзара байланысты кешені түріндегі әрекеттер бейнесі.

Стратегияның мазмұны болып әрекеттердің негізгі бағыттарын анықтау үшін қолданылатын шешімдерді қабылдау жиынтығы болып табылады.

Бір немесе басқа мақсатқа түрлі әдістермен жетуге болады. Мысалы, пайданы шығындарды төмендету жолымен көбейтеді. Бірақ оны фирманың өндіретін өнімін тұтыну үшін оның пайдалалығын арттыру жолымен де жетуге болады.

Стратегия түрлері мен оны жүзеге асыру стратегиялық басқарудың негізгі мазмұнын білдіреді. Әдебиеттерді шолу барысында стратегияны түсінудің екі қарама-қайшы бағыттарының бар екендігін анықтадық [1]:

Бірінші бағыт бойынша, нақты мақсатқа жетудің ұзақ мерзімді жоспары, қандай да бір мақсатты қойып, ұзақ мерзімді жоспар жасау. Бұндай бағыт барлық туындайтын өзгерістер алдын ала айтылған, үрдістер ортасында үстемдік сипатта болады, бақылау мен басқаруға жатады.

Екінші жағдайда ұзақ мерзімді сапалық анықталған бағыттар оның бағытына, өндірістік ішілік қатынастар жүйесі, қоршаған ортадағы кәсіпорынның алатын орны т.б. байланысты. Осындай түсінікте соңында қойылған мақсатқа жететін стратегияны әрекеттің таңдалынған бағыты ретінде қарастырады.

Бизнестің іскерлік өмірінде стратегия деп ортақ тұжырымдаманы айтуға болады, яғни ұйымның мақсатқа қалай жетуі, оның алдында тұрған мәселелер, шектеулі ресурстарды тиімді қолдану жолдары шешілетін тұжырымдама. Бұндай тұжырымдамаға бірқатар элементтер кіреді. Ең алдымен, мақсаттар жүйесі, оған ұйым миссиясы, жалпы ұйымдастырушылық мақсаттар мен арнайы мақсаттар кіреді. Екінші элемент-қойылған мақсатқа жетудегі саясат немесе нақты ережелер жиынтығы [2].

Талқылау қорытындысы. Әдетте стратегия ұзақ мерзімге жасалады, түрлі жобалар, бағдарламалар, практикалық әрекеттермен нақтыланады, және оларды орындау үрдістерінде жүзеге асырылады. Еңбек шығындарының және адамдар уақытының көп жұмсалуы қабылданған стратегияның жиі өзгертілуіне және түзетілуіне мүмкіндік бермейді. Сондықтан ол жалпы мағынада қалыптасады. Бұл алдын ала стратегия болып табылады.

Инновациялық экономикаға өтуде кәсіпкерлік және бизнес мемлекеттік саясаттың жалпы стратегиясында шешуші құралы ретінде көрінеді. Кәсіпкерліктің инновациялық қызметі барлық дамыған елдерде мемлекет тарапынан әрдайым қолдау тауып, белсенді тұрғыда ынталандырылады. Инновациялық даму үшін сәйкесінше жағдайлар жасалмайынша кәсіпкер өзбетінше инновациялық үрдістерді жүзеге асыру өте қиын [3].

Қазақстанда кәсіпкерліктің инновациялық тұрғыдан дамуында бірқатар мәселелер бар.

Бизнестің дамуына кедергі келтіретін жағдайларды анықтау мақсатында Бүкіләлемдік Банк Қазақстандың 600 бизнес субъектілеріне сұрау жүргізген. Оның ішінде көбісі шағын жән орта бизнес субъектілері, олардың саны 524 болды (1-сурет).

1-сурет – Сұрастырылған бизнес субъектілерінің құрылымы

Ескерту: мәлімет алынды [4].

Бүкіләлемдік Банк берген зерттеулер нәтижесі Қазақстанның бизнесін дамытудағы кедергідерді көрсететін 2-суретте төменде көрсетілген.

Қазақстандық бизнес компанияларын сұрастырудың нәтижесінде бизнесті дамытудағы басты кедергі – жемқорлықтың болуын атап көрсетті. Сұрастырылған 600 компанияның 19,6 % осы жайтті айтты, соның ішінде 23,8% шағын бизнес, 17,3%-орта бизнес субъектілері көрсеткен. Сонымен қатар, мемлекеттік органдарға өз бизнесін әрі қарай жылжыту үшін пара беру қажет-

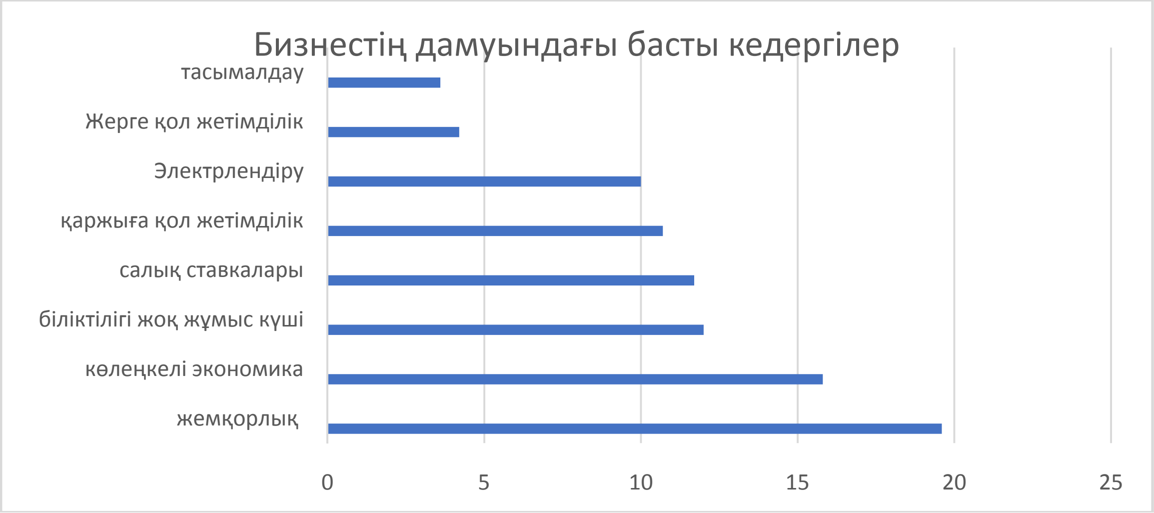

2-сурет – Қазақстандағы бизнесті дамытудағы басты кедергілер

Ескерту: мәліметтер алынды [4].

тілігін шағын бизнес кәсіпорындары – 22, %, орта компаниялар – 17,2% айтқан. Келесі жағдай- лицензия және рұқсат алу үшін де мемлекеттік органдарға пара беруді шағын бизнес компаниялары –35,7 %, орта –36 % атаған.

Екінші бір үлкен кедергі – бұл көлеңкелі экономика секторының болуы. Тіркелмей жұмыс жасап жатырған өндірушілермен бәсекеге түсетін компаниялар саны шағын және орта бизнес компаниялары бірдей болып, 35 %-ды құрады.

Келесі үлкен кедергі біліктілігі жоқ мамандардың тапшылығы. Содан кейінгі орында салық ставкаларының жоғарылығын айтады, сұрастырғандардың 11,7 %-ы салық ставкасы бизнесті дамытудағы басты проблема деп айтты. Оның ішінде шағын бизнес компанияларының 10%-, орта бизнес компанияларының 17 % атап көрсетті. Қазақстанда кейбір шағын және орта бизнес субъектілері арнай салық тәртібін қолданады, ол кәсіпорыннан салық салудың объектісінен 3 % шамасында төлеуді қарастырады, бұл жағдайда салық салу объектісі тоқсандық берілген табысқа қатысты. Ортақ салық режимін қолданушы кәсіпорындар 20 пайыздық корпоративтік табыс салығын төлейді, жылдық жиынтық табысқа шегерімдер мен түзетулерді ескере отырып қолданылады. Консалтинг компания КРМГ есептеріне сәйкес, орташа ғаламдық КТС 25,38%. Азияда КТС орташа ставкасы 25,73%, ЕЕ – 23,22%, ал дамыған елдерде, мысалы, АҚШ пен Англияда КТС 40% және 28% сәйкесінше.

Қазақстанда ҚҚС ставкасы 12%, ал Азияда ол орташа алғанда 11,8%. Европалық Одақ елдерінде 19,52 % болса, орташа ғаламдық ставка 15,39% болған. Осы тұрғыдан қарағанда бұл өте үлкен ставка емес.

Кедергілердің бестігін қаржылық ресурстарға қолжетімділіктің қиындығын айтқан (10,7 %). Шағын бизнес үлесіне 9,2%, орта бизнес үлесіне – 8,9 % келді. Қазақстанда кепілсіз қарыз алу орташа ставкасы жоғары. Пайыздық ставка диапозоны –16 пайыздан 22 пайызға дейін барады [92].

Қазіргі кезде мемлекет ШОБ субъектілеріне субсидияланған қарыз береді, егер бизнес кәсіпорыны кепілдікті алынған қарыз сомасының 36 %-н берсе, ол екінші деңгейлі банктен 7% қарыз алуды қарастырған. Алайда бұндай қарызды алу өте қиын, біріншіден банктен мақұлдау алу керек, сосын оның өтініші қалалық әкімшілікте қаралады. Бұл жағдай кейде жемқорлыққа әкеледі, себебі соңғы шешімді қалалық әкімшілік шығарады.

Қаншылықты қазақстандық бизнес компаниялары бәсекеге қабілетті деген сұрақ туындайды.

Төмендегі 3-суретте сапаның халықаралық стандартын иеленген компаниялар үлесі берілген. Басқа елдермен салыстырғанда Қазақстанда халықаралық сапа стандартын алған кәсіпорындар саны аз, небәрі 16,2 %.

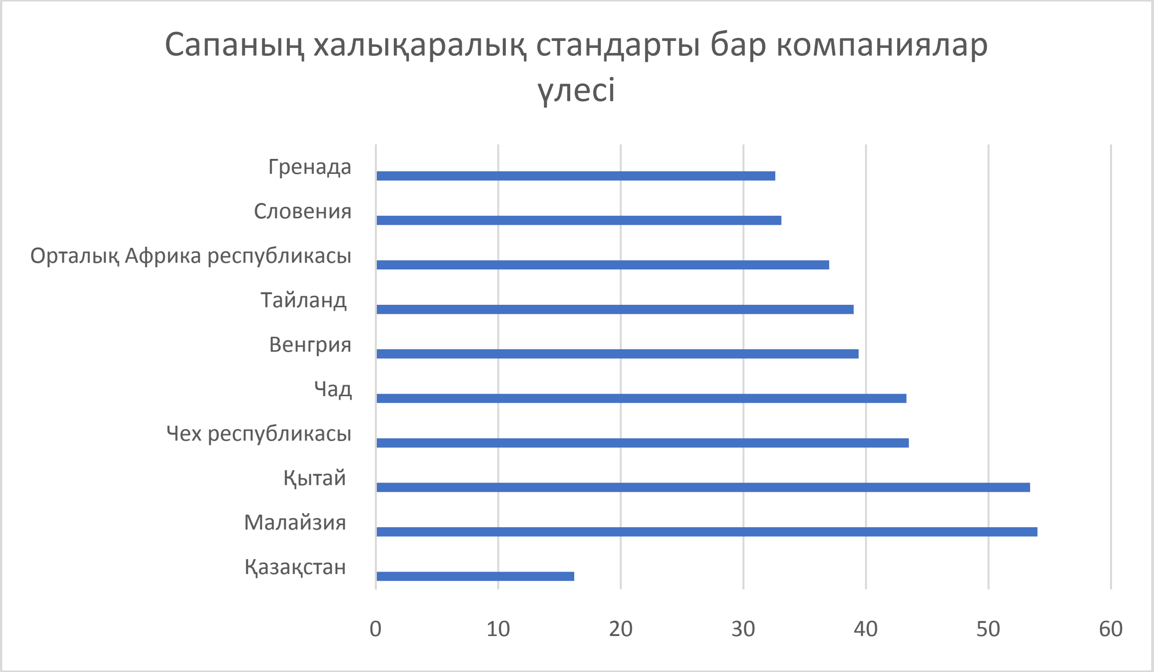

3-сурет – Сапаның халықаралық стандартын алған компаниялар құрылымы

Ескерту: дерек көзі [4].

Қытай және Малайзиямен салыстырғанда үш есе төмен. Шағын және орта бизнес субъектілерінің 10,4 және 16,5 % сәйкесінше сапаның халықаралық стандарты бар екендігін айтқан. Ал Қытайда 54 % және Малайзияда 53,4% екен.

Словения, Гренеада деген елдердің өзінде жоғары, екі есе көп.

Бизнес субъектілерінің өсу стратегиясында инновациялық тұрғыдан бағалау үшін веб-сайт қолданатын компаниялар санын анықтау керек болды (4-сурет). Талдау көрсеткендей, веб сайты бар компаниялар үлесі 26,5 пайыз болған, соңғы кезде ол 45,6 пайызға дейін өсіп, позитивтік көріністе болды. Бірақ шетелдік тәжірибемен салыстырғанда әлі де жеткіліксіз. Айталық шығыс Еуропа мен Орталық Азия елдерінде орташа алғанда 55,3 пайыз [4].

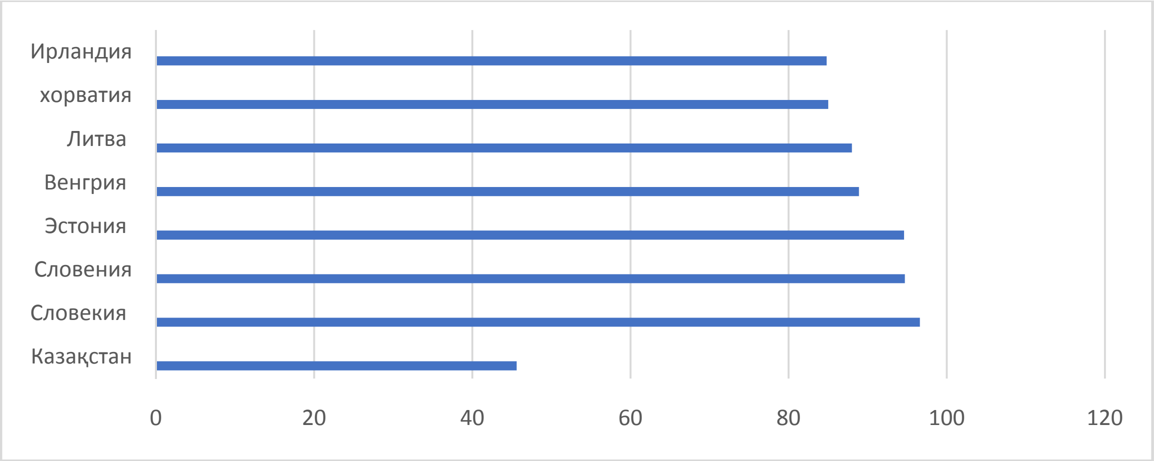

4-сурет – Елдер бойынша веб сайты бар компаниялар үлесі

Ескерту: дерек көзі [4].

Алынған нәтижелерді қорытындылайтын болсақ, сұрастырылған респонденттердің көпшілігі Қазақстанда бизнесті жүгізудегі басты кедергілер деп мыналарды атап көрсетті: жемқорлық, салықтардың жоғары ставкасы, қаржы құралдарының қол жетімділігі, көлеңкелі экономика, лицензиялау пен рұқсат беру процедурасы, біліктілігі төмен жұмыс күші.

Сондай-ақ қазақстандық шағын және орта бизнестің инновациялық жағдайы мен бәсекеге қабілеттілігін бағалау, төмен пайыз көрсеткен компаниялардың ең әлсіз жақтары төмендегідей:

– сапаның халықаралық сертификатын алу санының аздығы;

– интернет технологияны қолданушылар санының аздығы;

– жаңа өнімді енгізу деңгейінің төмендігі;

– ғылыми-зерттеу жұмыстарына инвестициялаудың төмендігі.

Осы айтылғандар қазақстандық бизнес стратегиясын жүзеге асыруда үлкен кедергілер келтіруде.

Табысты бизнес жүргізу үшін Қазақстанның шағын және орта бизнесін дамытуда сәтті бизнес үлгілерді құрастыру керек. Ол үлгілер төмендегі құрауыштардан тұруы қажет:

– нақты тұжырымдалған миссияны құрастыратын өзекті стратегия;

– саралау үшін негіз, өнім немесе нарық фокусы;

– стратегиялық ресурстар (өзекті құзіреттіліктер және стратегиялық активтер) және серіктестік байланыс(тасымалдаушылар, серіктестер және басқа да байланыстар);

– тұтынушылар интерфейсі (мақсатты тұтынушылар, қанағаттанушылық әдістері және жетекші қызметтермен қамтамасыз ету, құн құрылымы) [5].

ӘДЕБИЕТ

[1] Ansoff Matrix-Strategy skills, derived from http://www.free-management-ebooks.com/dldebk-pdf/fme-ansoff-matrix.pdf.

[2] Чайникова Л., Чайников В. Конкурентоспособность предприятия. – Тамбов: Изд. ТГТУ, 2007. – 192 с.

[3] Асенова А.Е., Тулепбекова А.А. Социально-экономическое развитие государств Евразии // Проблемы современной экономики. 2013. № 4(48). – http://www.m-economy.ru/art.php?nArtId=4824

[4] World Bank, Enterprise surveys, from http://www.enterprisesurveys.org

[5] KPMG, Corporate tax rates table, from http://www.kpmg.com /global/en/services/tax/tax-tools-and-resources/pages/corporate-tax-rates-table.aspx

[6] Мамырбаев А.Н. Стратегии повышения конкурентоспособности малого и среднего бизнеса: Дис. ... доктора философии (PhD). – Алматы, 2014.

REFERENCES

[1] Ansoff Matrix-Strategy skills, derived from http://www.free-management-ebooks.com/dldebk-pdf/fme-ansoff-matrix.pdf.

[2] Chajnikova L., Chajnikov V. Konkurentosposobnost' predprijatija. Tambov: Izd. TGTU, 2007. 192 p.

[3] Asenova A.E., Tulepbekova A.A. Social'no-jekonomicheskoe razvitie gosudarstv Evrazii // Problemy sovremennoj jekonomiki, 2013, N 4 (48), http://www.m-economy.ru/art.php?nArtId=4824

[4] World Bank, Enterprise surveys, from http://www.enterprisesurveys.org

[5] KPMG, Corporate tax rates table, from http://www.kpmg.com /global/en/services/tax/tax-tools-and-resources/pages/corporate-tax-rates-table.aspx

[6] Mamyrbaev A.N. Strategii povyshenija konkurentosposobnosti malogo i srednego biznesa: Dis. ... doktora filosofii (PhD). Almaty, 2014.

Р. К. Сабирова[1], Ж. К. Бисембиева[1], А. Р. Тажиденова[1], А. Ж. Жунусова[2]

[1]Атырауский государственный университет им. Х. Досмухамедова, Казахстан,
[2]Евразийский национальный университет им. Л. Н. Гумилева, Астана, Казахстан

КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТЬ МАЛОГО И СРЕДНЕГО БИЗНЕСА

Аннотация. Статья посвящена развитию малого и среднего бизнеса Казахстана в современных условиях. В ней рассматривается состояние развития малого и среднего бизнеса Казахстана, отмечены основные преграды развития бизнеса в Казахстане. На основе данных Всемирного Банка, Агентства по статистике РК и статистических данных Евросоюза выявлены и проанализированы проблемы развития и конкурентоспособности казахстанских компаний МСБ. Полученные результаты показали таких основных проблем, препятствующих ведению бизнеса в Казахстане, как коррупция, высокие ставки налогов, доступность финансовых средств, теневой сектор, лицензирование и разрешительные процедуры, а также неквалифицированная рабочая сила.

Ключевые слова: стратегия, бизнес, малый и средний бизнес, Республика Казахстан, инновация, субъекты бизнеса.

Авторлар туралы мәліметтер:

Рысты Куандиковна Сабирова – э.ғ.к., қауымдастырылған профессор, Х. Досмұхамедов атындағы Атырау мемлекеттік университетінің кафедра меңгерушісі, Атырау, Қазақстан

Жанаргуль Корганышевна Бисембиева – экономика және бизнес магистрі, Х. Досмұхамедов атындағы Атырау мемлекеттік университетінің аға оқытушысы,

Атырау, Қазақстан

Айнур Рамазановна Тажиденова – менеджмент магистрі, Х. Досмұхамедов атындағы Атырау мемлекеттік университетінің аға оқытушысы, Атырау, Қазақстан

Айгуль Жазитовна Жунусова – магистр, Л. Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің аға оқытушысы, Астана, Қазақстан

Publication Ethics and Publication Malpractice
in the journals of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see http://www.elsevier.com/publishingethics and http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the described work has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see http://www.elsevier.com/postingpolicy), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the Cross Check originality detection service http://www.elsevier.com/editors/plagdetect.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

www:nauka-nanrk.kz

ISSN 2518-1467 (Online), ISSN 1991-3494 (Print)

http://www.bulletin-science.kz/index.php/ru/

Редакторы *М. С. Ахметова, Т. М. Апендиев*
Верстка на компьютере *Д. Н. Калкабековой*

Подписано в печать 20.11.2017.
Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать – ризограф.
14,4 п.л. Тираж 2000. Заказ 6.

Национальная академия наук РК
050010, Алматы, ул. Шевченко, 28, т. 272-13-18, 272-13-19